

Sporcuların Hak ve Sorumlulukları Beyannamesi

Sporcular için sporcular tarafından dünya çapında bir istişare süreci sonucunda geliştirilmiş olup sporcuların görüşlerini yansıtır

Sporcular ve onların menfaatleri Olimpik Hareket'in ayrılmaz bir parçasıdır. Bu Beyanname, Olimpik Hareket ve onun unsurlarının yetki sınırları kapsamında yer alan sporcuların ortak hak ve sorumluluklarını özetlemektedir. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve diğer uluslararası kabul görmüş insan hakları standartları, ilkeleri ve antlaşmalarından esinlenmiştir. Amacı, Olimpik Hareket'in eylemlerine rehberlik etmektir.

Olimpik Hareket'i oluşturan unsurlar, yani Uluslararası Spor Federasyonları, Ulusal Olimpiyat Komiteleri ve özellikle Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC), bu hak ve sorumluluklara saygı gösterilmesi için gayret içerisinde olacaklardır. Olimpik Hareket'in üyeleri bu hak ve sorumluluklarla ilgili etkin önlemler alınması yolunda mekanizmalar geliştirmeleri sporcular da bu mekanizmalardan yararlanmaları için teşvik edilmektedir.

I. Sporcuların Hakları

Bu Beyanname, sporcuların aşağıdaki hususlarda imkân ve fırsatlarını geliştirmeyi amaçlar:

1. Irk, renk, din, yaş, cinsiyet, cinsel yönelim, engellilik, dil, politik ya da başka görüş, ulusal ya da sosyal köken, mülkiyet, doğum ya da diğer değişmez statülere dayalı olarak ayrımcılığa maruz kalmadan spor ve yarışma yapabilmek.
2. Bilhassa doping, şike ve manipülasyonlarla mücadele halindeki şeffaf, adil ve temiz bir spor ortamı ile şeffaf hakemlik, seçim ve kalifikasyon süreçleri ve antrenman programları da dahil olmak üzere uygun müsabaka programlarını içeren bir spor ortamının parçası olmak.
3. Sporcu ve yarışma ile ilgili konularda genel bilgilere zamanında ve açık bir şekilde erişim.
4. Sporla ilgili konularda eğitime erişimin yanı sıra, sporcunun bunu yapmayı tercih ettiği ve mümkün olduğu hallerde, aktif olarak antrenman ve müsabaka yaparken de çalışabilmek veya öğrenim görebilmek.

5. Fikri mülkiyet hakları veya diğer hakları, spor organizasyonları ve yarışma kuralları yanı sıra Olimpik Antlaşma'yı kabul ederken, spor kariyeri, adı ve benzerliği ile ilgili olarak gelir elde etme fırsatlarından yararlanabilmek.

6. Adil ve eşit cinsiyet temsili.

7. Güvenli bir yarışma ve antrenman ortamı ile istismar ve tacizden korunma dahil olmak üzere zihinsel ve fiziksel sağlığın korunması.

8. Olimpik Hareket'e dahil spor kuruluşlarında seçimle gelen sporcu temsili.

9. Misilleme korkusu olmadan etik olmayan davranışların rapor edilmesi.

10. Kişisel bilgilerin korunması dahil, mahremiyet hakkı.

11. İfade özgürlüğü.

12. Bağımsız ve tarafsız bir kurul tarafından makul bir süre içinde adil duruşma hakkı dahil yasal haklar, kamuya açık bir duruşma talep etme ve etkili bir hukuk yoluna başvurma hakları.

II. Sporcuların Sorumlulukları

Bu Beyanname, sporcuları aşağıdaki hususlara riayete davet eder:

1. Olimpik değerleri desteklemek ve Olimpizm'in Temel Prensipleri'ne bağlı kalmak.

2. Sporun dürüstlüğüne saygı göstermek ve özellikle doping ve şike yapmayan temiz bir sporcu olarak yarışmak.

3. IOC Etik Kuralları'na uygun olarak hareket etmek ve doping, müsabaka manipülasyonu, yasaklı ayrımcılık ve taciz ve istismar olayları da dahil olmak üzere etik olmayan davranışları rapor etmek.

4. Yürürlükteki ulusal yasalara, sporlarının ve ilgili spor organizasyonunun kalifikasyon süreçleri ve yarışma kuralları yanı sıra Olimpik Antlaşma'ya uymak.
5. Ayrımcılık yapmaksızın diğer sporcuların, beraberindekilerin, gönüllülerin ve spor ortamındaki diğer kişilerin hak ve esenliklerine saygı göstermek ve yarışmalarda, yarışma alanlarında ve törenlerde siyasi gösteriden kaçınmak.
6. Sporcular ve Olimpik Hareket üyeleri arasında yardım ve destek sağlanmasını öngören Olimpik Hareket'in dayanışma ilkesine saygı göstermek.
7. Temiz sporu teşvik etmek de dahil olmak üzere bir rol modeli olarak hareket etmek.
8. Kendilerini bilgilendirmek ve sorumluluklarının bilincinde olmak.
9. Talep edildiğinde duruşmalara katılmak ve doğru ifade vermek.
10. Sporcu temsilcisi seçimlerine katılmak ve oy vermek.

İşbu Beyanname Olimpik Hareket adına Buenos Aires'te yapılan 133. IOC Genel Kurulu'na sunulmuş ve kabul edilmiştir. 10.09.2018